

Je třeba se opět vrátit ke komunitnímu společenství a větší lidskosti, říká koordinátorka sociálních služeb v mikroregionu Moštěnka Markéta Poláchová

Kde hledat pomoc ve stáří a jak být co nejdéle soběstačný? Kde hledat pomoc, když se dostanete vy nebo někdo z vašich blízkých do tíživé životní situace? Anebo jinak. Jste maminka na mateřské dovolené a chcete po jejím skončení změnit práci, která nenaruší rodinnou pohodu a vám pomůže se rozvíjet? To a ještě mnohem více řeší projekt mikroregionu Moštěnka zaměřený na lidi v sociálně složitých situacích. Jak? Představy o neosobním a složitém přístupu odložte rovnou stranou. V novém Komunitním centru v Bochoři vám rádi bezplatně poradí. Můžete si sem zajet nebo zavolat.

Přečtěte si o tom...

*V projektu **Síť pomoci Moštěnka** jde o víc. O konkrétní pomoc se znalostí konkrétního prostředí, lidí, kteří pomoc potřebují i lidí, kteří pomáhat chtějí. Také o propojování již fungujících a osvědčených institucí, spolupráci se samosprávami, inovace, které mohou udělat z venkova důstojné místo pro život a vrátí nebo založí služby, jež chybí.*

Pozor! Projekt se nezaměřuje jen na seniory a lidi se zdravotními problémy. Jak v rozhovoru vysvětluje koordinátorka sociálních služeb Markéta Poláchová, tady se pracuje také s aktivními seniory, maminkami na mateřské a podporuje se neformální pečovatelsví a dobrovolnictví.

Markéto, po dvouletém plánování a mapování potřeb v mikroregionu Moštěnka jste v červnu otevřeli i Komunitní centrum v Bochoři, kde si teď spolu povídáme. Jak to všechno začalo?

Nejprve jsme vytvořili tým spolupracovníků, kterým říkáme kontaktní pracovníci. Jde vždycky o člověka, který v obci žije, zná své prostředí a hlavně zná lidi. Nominovali je přímo starostové, takže funguje spolupráce mezi obcí a tímto člověkem. Kontaktní pracovníci pak přenášejí informace k nám a my zase můžeme pomáhat v rámci celého regionu.

Pro 22 obcí na Přerovsku pracují na projektu sociální pracovnice Jana Landsmannová a koordinátorka sociálních služeb Markéta Poláchová

Jak probíhalo plánování a mapování?

S pomocí kontaktních osob a starostů jsme zorganizovali sezení s občany. Ptali jsme se, jaké mají potřeby, co jim v obci chybí, jak vůbec vnímají sociální oblast nebo co by přivítali.

Měli o ta setkání zájem?

Ano. Hlavně starší občané. Občas nám do toho zasáhlo počasí, protože se schůzky odehrávaly i v době třeskatých mrazů. To se hned odrazí na účasti každé akce.

V čem je na základě vašeho průzkumu tento region specifický, co je jeho největší bolístkou?

Jde obecně o problém, který trápí venkov. Lidé tu nemají takový přístup ke službám jako ve městě. Venkov je krásným místem pro žití, ale nese to sebou řadu potíží. Sociálních služeb se to týká o to víc.

Kromě Pečovatelské služby v obci Čechy a Charity, která do obcí dojíždí a pomáhá, tady nic jiného není. A tak musejí za službami do měst. Obyvatelům venkova navíc chybí informace, jak získat pomoc nebo naopak jak mohou sami pomáhat svým rodinným příslušníkům, kteří se dostali do tíživé situace. Naším cílem je proto tyto informace předat a zprostředkovat jim pomoc a služby, na které mají nárok.

Komunitní centrum tady v Bochoři funguje (v době našeho povídání) zhruba tři měsíce. Je to pěkná budova, příjemná kancelář. Už o něm lidé z mikroregionu vědí?

Na tom právě pracujeme, aby se o nás co nejvíce lidí dozvědělo. Aby věděli, že se na nás mohou obracet buď tady v centru, nebo prostřednictvím kontaktních pracovníků. Mohou také volat do kanceláře. Určitě se domluvíme. Máme rovněž funkční webové stránky www.sitpomocimostenka.cz, rozjíždíme facebook. Velmi důležité je pak ústní podání, osobní zkušenosti, sousedská doporučení.

Obecně má projekt pomáhat lidem ve složitých sociálních situacích. Co si pod tím představit?

Představte si, že se buď vy, nebo někdo z vašich blízkých dostane do situace, kdy si neví úplně rady. Řeší ji poprvé a netuší, kam se obrátit, neví, na co má nárok, neví, jakou pomoc a kdo ji může poskytnout. Pak jsme tady my, kteří rádi poradíme a v případě potřeby i poskytneme i konkrétní řešení. Starší osoba se například po prodělaném zdravotním problému vrací do domácnosti a potřebuje k dalšímu, co možná nejvíce samostatnému fungování, nejen pomoc pečovatelskou, ale i různé pomůcky, které usnadňují život. Nebo má nárok na sociální dávky od státu. Nebo se o ni chcete postarat vy a nevíte, co to pro vás v rámci vašeho zaměstnání znamená. Co může a nemusí zaměstnavatel, co to bude znamenat finančně. A tak by se dalo pokračovat dalšími příklady. Člověk nikdy neví, kdy a jak se do tíživé situace dostane. Pak je překvapený. Ale pomoc existuje.

A když vám zavolají, že potřebují pomoc, co se stane?

Naše sociální pracovnice poradí a v případě potřeby i ráda přijede. Lidé mohou využít i kontaktní pracovníky, o kterých už byla řeč. Je to takový provázaný systém, říkáme mu Síť pomoci Moštěnka, jehož centrála je teď tady v Bochoři. Další centrum by výhledově mělo vzniknout do zhruba tří let také v Beňově. Ale jak už jsem uvedla dříve, jsme schopni v případě potřeby přijet do jiné obce, naše centrum je mobilní.

Jak je tady otevřeno? A mohu sem přijít bez ohlášení nebo si mají raději zavolat dopředu?

Sedíme tady v úterý a ve čtvrtek. Ale protože jezdíme i po okolí, je lepší si schůzku domluvit předem. Naše poradna funguje také prostřednictvím e-mailu. Tady v centru se konají hlavně setkání pracovních skupin nebo vzdělávací semináře.

Při osobních návštěvách klientů nejspíš sociální pracovník i lépe pochopí situaci člověka, který u vás hledá pomoc.

Na jak velkém území se projekt uskutečňuje?

Přesně tak. Všechny domácnosti v regionu už dostaly letáky do schránek s informací, kdo je jejich kontaktním pracovníkem. Pokud ale nechtějí komunikovat přímo s ním, mohou zavolat k nám. Takhle za mnou přijeli například lidé s tím, že jejich tatínek je v nemocnici a je v takovém zdravotním stavu, že nevědí, jestli se bude moct vrátit do normálního života. Neví teď, jak se o něj postarat, když jsou všichni zaměstnaní, na jaké dávky by měli oni nebo jejich otec nárok, jaká pobytová zařízení tady fungují, atd.

Váš záběr je opravdu široký. Odvedle z místnosti teď slyším smích mladých žen. Co se tam odehrává?

Protože se orientujeme i na rodiny s dětmi, začali jsme pořádat také vzdělávací akce zaměřené na maminky, které jsou na mateřské dovolené a chtěly by změnit práci tak, aby nenarušovala rodinný život a pohodu. Právě dnes tam mají seminář s psycholožkou.

Plánujete i setkávání seniorů?

Určitě. Seniorské skupiny bychom chtěli propojit napříč celým mikroregionem. Z prvních schůzek už víme, že o tato setkávání mají zájem. Chceme se mimo jiné dozvědět, co by potřebovali, co jim chybí.

Co si od těchto setkávání slibujete?

Nabízejí se aktivity vzdělávací, jakými jsou univerzity třetího věku, propojování zájezdů, kdy jedna obec například nenaplní autobus a dvě nebo tři už by mohly. Moc ráda bych také podpořila dobrovolnictví. Chtěla bych zjistit, jaký by tu byl zájem mladších seniorů pomáhat těm starším. A pomýšlím i na „adoptivní babičky“.

Adoptivní babičky by pomáhaly zřejmě s hlídáním dětí, že?

Přesně tak. Na vesnicích žijí někteří lidé osaměle a vedle nich rodiny, které nemají a postrádají babičku. Možná by stačil jen krůček k tomu, aby si vzájemně pomohli a generace by se opět propojily.

V letáku píšete také o neformálním pečovateltví, které jsme už také zmínili. Jakou máte představu o jeho fungování?

Jde o to, když někdo z rodiny pečuje o jiného člena, který je nemocný a neschopný se o sebe v danou chvíli postarat. Většinou se jedná o hendikepované, lidi staré, nemohoucí nebo o postižené děti. Nejčastěji tedy příbuzní zůstávají s někým, kdo je dlouhodobě nemocný. Chtějí mu poskytnout péči v domácím prostředí, aby nemusel do pobytové služby a mohl dožít doma. Přináší to ale mnoho složitých situací. Pečovatelé potřebují informace, jak se o nemocného starat, jaká je pro něj vhodná výživa, jak s ním fyzicky nakládat například při polohování, atd. Dozví se mnoho od lékařů, v nemocnicích i jinde. My ale chceme poskytnout celkovou oporu, uspořádat třeba vzdělávací kurzy, které se zaměří na jednotlivé potřeby nemocných, ale i na potřeby pečujících.

Projekt se sice teprve rozjíždí. Můžete ale už nyní říct, zda regionu chyběl?

Rozhodně ano. Projekt přímo reaguje na potřebu lidí, kterou jsme zaznamenali při našem průzkumu v regionu. I z vlastní zkušenosti vím, že přestože je člověk informovaný a ví o různých institucích, které v naší zemi fungují, ve chvíli, kdy se dostane do složité situace, je najednou bezradný. Když člověk odchází z nemocnice, dostane nějaké informace. Časem ale vyvstávají další otázky, na které je třeba odpovědět. Je potřeba znát konkrétní možnosti přímo těch míst, kde žijí.

Připomíná mi to všechno trend tzv. „chytrých řešení“, kdy se hledají na vesnicích možnosti, jak za málo peněz jednoduše vymyslet, co umožní dostupnost některých služeb. Dobrovolnictví, které zmiňujete, zahrnují i sousedskou výpomoc. Zamýšlím se nad tím, jak je možné, že se lidé už dnes na vesnicích neumí domluvit sami a potřebují k tomu projekt, jakým je například ten váš...

Je to tak. Život na venkově se změnil. Ještě před 50 lety se lidé navzájem znali. Sama žiji ve vesnici, která má přibližně 300 obyvatel a už pomalu nevím, kdo je kdo. Každý si žije svým způsobem života, jsme přetížení a nemáme na nic čas. A tak ani netušíme, jaké problémy má náš soused. Zbyly ještě střípky jakéhosi neformálního dobrovolnictví, kdy si lidi vzájemně vypomůžou. Ale jak odchází starší generace, i ty střípky se pomalu vytrácí. Je proto třeba reagovat na nový způsob života, na to, že se lidi už tak často nevidí a ty zbytky vzkřísit a podpořit tak, aby se to znovu vrátilo. Po revoluci nastala v naší

zemi honba za ekonomickým ziskem. Myslím ale, že dnes už začínáme přemýšlet zase trochu jinak. A víc se zamýšlíme nad tím, že hodnoty mezilidských vztahů, sousedství, je třeba udržovat a pěstovat. Snad se zase vrátíme ke komunitnímu společenství, větší vzájemné citovosti a lidskosti. Doufám, že náš projekt k tomu pomůže.

Rozhovor vedla Marie Šuláková

Kontakty na pracovníce projektu Síť pomoci Moštěnka

Bc. Markéta Poláchová (koordinátorka sociálních služeb v mikroregionu Moštěnka):

737 775 991; marketa.kropackova@mas-mostenka.cz

Mgr. Jana Landsmannová (sociální pracovníce v mikroregionu Moštěnka):

730 590 004; jana.landsmannova@mostenka.cz